

- KLAKKSVÍK Í DAG

Sildaveiðan. Í ár verða nógv skip úr Klakksvík at luttaka í sildaveiðini.

Ítróttin. Seinasta sunnudag var KÍ á Tveroyri við trimum liðum og leikaði landskappingardystir. KÍ. 3 leikaðu 1-liðini, og var hetta ein sera góður dystur, ið endaði við sigri til TB, 4—1.

Beint aftaná logdu 2-liðini voddarnar fyrri. Heldur stríltið gekk hjá báðum portum at gera mál, og tá ið avtornaði, stóð á jøvnum, 1—1.

Og endiliga komu dreingjaliðini. Hetta var ein livligur dystur, sum endaði 5—1 til KÍ.

Dreingjalið KÍ's hevur í ár spælt 7 dystir, harav vunnið 6 og spælt ein javnan. Hetta má sigast at vera eitt gott úrslit.

Tiggjumannafarið og Fípan Fagra hava trenað óført til olavsøkuna.

— Týsdagin kom Sjúrðarberg undan Íslandi, hann hevði ikki verið tvær vikur burtur, hevði 140 tons.

Farmaskipið Hólmur var á Klakksvík týsdagin og legði upp tómar sildatunnur.

Stórir norskur sildabátur, Sele, frá reiðarinum Chr. Bjelland, var á Klakksvík seinasta sunnudag, annars hava her verið nakrir smáir svenskir og norskir bátar.

»Svínoy« hevur verið til umvælingar og er nú liðug; hon fer ætlandi í sildina.

Lítið hevur borið til við dyrgingini hesa vikuna; men einkiltir bátar hava kortini fingið nakað væl av seiði.

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Bladstj.:
Vilji Sørensen.
Bo x 76.

Prentsmíðjan á Heysbreyt
TELF 1820

arbeiðandi fólkinum, ið nú má knógv undir okursprísum fyrri at goða ein riðil av hjarta- og miskunnarleysum spekulantum.

Grein 14. septembers »Undir veingjum heimastýrisins« er tí einki minni enn eitt falsum úr enda í enda.

S K E M -

Tað hendi í Svøríki. Ein gomul kona, ið illa orkaði at ganga, var á veg í kirkju. Hon skuldi tvørtur um eina gotu, men orkimlaðist av teim mongu bilunum. Tá kom ein harri, presturin sjálvur, og beyð sær vinarlíga at leiða hana yvir um gotuna. Hon kendi ikki prestin.

— Eg skal í kirkju, helt hin gamla við ókunnugmannin, ið helt undir arm hennara, meðan hon stoplaði av stað.

— Tað skal eg eisini.

— Hetta var ein rættur túrur; men kann harrin siga mær, hvør ið prædikar í dag?

Hetta segði hann henni við at nevna sitt egna navn.

Hin gamla steðgaði bráðdliga.

— Nei, vita tygum hvat, so fari eg at biðja harran fylgja mær yvir um aftur gotuna.

Ein maður stóð í djóragarðinum og hugdi at djórappassaranum, ið fór inn í eitt leyvutyppi við 5 leyvuungum. Við sær hevði hann vatnflát, sápu og handklæði. Hann tváði øllum leyvunum og aftaná turkaði hann teimum við handklæðinum. Maðurin uttanfyri hugdi undrunarsamur, og tá djórappassarin kemur út aftur, fer hann yvir at honum og spyr (restin av søguni hóskar best á donskum):

— Men er De dog slet ikke bange?

— Jo, svarede dyrepasseren med sindsro i stemmen; men det hjælper dem ikke noget, vaskes skal de.....

— O, sum eg varð svikin. Segði tú ikki, at hann var fullur í pengum?

Nei, eg segði bara, at hann hevði meira pengar enn hann hevði vit.

Russar byggja 100 2000-tons trolarar

Russar fiska nú á flestu høvum kring Europu, á øllum høvum um asiatiska partin av samveldinum eins og á 11 innhøvum og innsjógvum. Hóast hetta ógíliga fiski óki eru bert 190.000 fiskimenn í øllum landinum. Samlaða veiðan í fjór var 2,5 milj. tons. Um somu tíð veiddu Norðmenn 1,7 milj. tons.

Eftir nýggju 5 ára ætlanini skal veiðan norast heilt upp í 4,2 milj. tons. Hetta verður alt á havleiðum, tá ið veiðan á innhøvum og innsjógvum ikki kann verða størri enn nú.

Russar nýta ein hóp av veiðihættum; men ein veiðiháttur sum lína verður næstan ikki nýttur. — Serskildur veiðiháttur verður nýttur til brisling. Hann verður pumpaður upp gjøgnum eitt rør, ið sett verður niður í sjógvin. Í endanum á hesum røri er eitt sterkt ljós, eitt slag av »agní«, ið fær brislingin til at leita at rørinum.

Russar lata byggja 25 nýmótans trolarar í Vesturtýskalandi. Teir hava longu fingið 16 av teim. Sjálvir lata teir byggja 75. Hetta eru bátar upp á 2000 tons. Við hvørjum av hesum sokallaðu »fabrikktrolarunum« eru 100 manns. Teir nýta ikki síðutroling men hekkutroling, ið hevur allar fyrimunir fram um síðutroling.

Russar hava sjálvandi hóp av miðni forum.

Undir veiðu arbeiða vanliga 20 skip saman, harav minst eitt er út-gjort við øllum nýmótans hentleikum; hetta er samstundis rannsóknarskip, ið ger allar kanningar í samband við fiskivinnu.

Russar eru í ferð við og komnir væl áleiðis við at finna upp eitt »undirvatnssjónvarp« (fjernsyn), ið sær alt niður á 150 metra dýpi.

Størstu fiskavirkini á landi kunnu taka ímóti 1200 tons um av fiski um samdøgrið. Á hvørjum virki er laboratorium, ið syrgir fyrri at vørugóðskan altíð er hin besta. Allur livandi fiskur, ið kemur til hesi virki, verður »bedøvaður«, áður enn hann verður viðgjordur.

Veitst tú?

at Stauning var cigarrullari.

at H. C. Hansen, statsministari, er prentari.

at norsk statsministerin Einar Gerhardsen er vegarbeiðari.

at svensk statsministerin Tage Erlander er akademikari.

at hægsti leiðari íslensku arbeiðaranna, handilsministari Hannibal Valdimarsson er lærari.

at Kypern hevur 420.000 íbúgar, harav 80 pst. eru Grikkar.

at tað orsakað av hersetingini eru 80.000 leysingabørn í Vesturtýskalandi.

at tað eru meira enn 7000 oyggjar í Philippinunum.

at tað eru 724.947 limir í De samvirkende Fagforbund í Danmark.

at fransk socialistisk forsættiráðharrin Guy Mollet hevur sagt: »Um politikkarnir hildu øll teirra lyfti, høvdu teir eingi til næsta val.«

Tað er veruleiki:

at heilsuluprísurin á stoyttum sukri er farin 18 oyru upp, síðan Lands-handilin varð avtíkin.

at somuleiðis eru allar neyðsynjarvørur munandi uppfarnar.

at livilíkindini harvið eru vorðin munandi versnað 2 seinastu árin.

at hin breiða fjøldin av fólkinum einki oyra hevur fingið í viðbót mótgæis prishækkani; men

at tjóðveldis-, sambands- og fólka flokksmenn afturímóti hava roynt at gjørt livilíkindini enn verri við at skerja t. d. minstulønina og prívíðbótina, við hægri skatti, hægri tolli o. s. fr.

Undir veingjum heimastýrisins

Soleiðis eitur oddagrein í 14. sept har hesi orð eru at finna:

»... higar til landa koma danskir agentar og aðrir spekulantar.«

...» Teir taka síðan at kappast við føroyskar handilsmenn — ofta við framferð, ið er okkum Føroyingum fremmand...«

...» Og so vinningurin, sum hesir menn fáa — hann rennur í stríðum streymum til Danmarkar. Hvussu skulu vit Føroyingar nakrantíð koma at eiga nakað sjálvir, tá so skal vera? — Hetta lagið vindur alt meira og meira upp á seg, og vandi er fyrri, at okkara egna føroyska handilsstætt verður rend um koll av hesum, áðrenn langt umliður!

Men hví í viði veröld loyva Tjóðveldismenn slíkum?

Tað er beinanvegin at siga, at teir sjálvandi ikki meina eitt orð av tí, blaðið her vartar upp við; tað er beinleiðis fullkomuliga ógjorligt; tí í handilsmálum eru teir lagsbrøður landsstýrisflokkanar.

Í handils- og peningamálum hava teir havt ymisk uppskot um yvirtøku og skipan av ymiskum nevndum, ráðum og stovnum. — Við øðrum orðum nokur hundrað túsund til nýggjar skrivstovur og eitt hópatal av stjórum, stjórnarlimum, skrivstovufólki o. s. fr. — Hundrað túsundir krónur, ið hin skjótt peningaligi turrgeildi skatta borgarin skal gjalda. Fleiri gøðingarkálvar skulu setast við, og so hava vit alt gangandi; luksusvillair, dollargrin o. s. fr.

Alt saman til frama og gagns fyrri »fólkið og føðilandið«, sum tað so vakurt plagar at standa í 14. sept.

Fyrri at venda aftur til »agentarnar«.

Tá ið vit ikki taka sambands-

og fólka flokksmenn við, er Tjóðveldisflokkurin »høvudsinnflytari« av hesum fremmandu agentunum, ið eru í ferð við at renna hina føroysku handilsstættina um koll.

Vit høvdu Landshandilin, hann hevði einkarrætt til innflyting av ymiskum neyðsynjarvørum, t. v. s. at á hesum økjum høvdu vit sett fullkomið stongsul fyrri fremmandum eins og føroyskum agentum, agentar fyrri agentar, heilsulomenn, millumhandlarar o. s. fr.

Og Landshandilin kundi á tíkið sær einkarinnflutningin av mong um øðrum vørusløgum — og vit høvdu útiðst enn fleiri agentum. Og soleiðis kundu vit reinsa landið fyrri fremmandum og heimligum agentum.

Óneyðugt vildi verið við skrivstovum og skrivstovufólki í handils- og peningamálum. Lands-handilin var besta, tryggasta og ódýrasta eftirlit við øllum vøruinnflutningi. Við nýttust tá ikki at flutt inn eitt kg, ikki eina m, ikki eitt stk. av nøkrum vøruslag. Og Landshandilin vildi av sínum yvirskoti gildið kostnaðin av øllum eftirliti.

Okkara egna framleiðsla vildi havt margfaldar størri möguleika. Álagt kundi tá verið Landshandlinum at steðga øllum innflutningi, hagar til okkara egna framleiðsla varð seld.

Men øllum hesum ríku möguleikum forkomu tjóðveldis- sambands- og fólka flokksmenn føroyska fólkinum og føroysku tjóðini.

Teir opnaðu øllum geilum fyrri fremmandum og heimligum agentum, agentum fyrri agentar, heilsulomennum, heilsulomennum fyrri heilsulomenn, millumhandlarum, spekulantum o. e. við allir sum ein — rørandi samdir sum vanligt — at taka avgerð um avtøku av Landshandlinum — hesa miklu svika- og brotsgerð móti tí